
Práva a humanitní vědy

Práva a humanitní vědy

LIDOVÉ NOVINY

28.1.2009, rubrika: Vysoké školy žebříčky, strana: 1

Ve třetí části Žebříčků přinášíme srovnání právnických, filozofických, sociálních, teologických, sportovních a pedagogických fakult a škol.

Vážení čtenáři, přinášíme další část Žebříčků vysokých škol - unikátního projektu Lidových novin. V letošním ročníku najdete hned tři žebříčky: - žebříček všech fakult na veřejných školách a soukromých škol, který připravila společnost SC&C, - žebříček fakult na veřejných školách podle výzkumu mezi studenty, - žebříček fakult na veřejných školách podle citací v odborné literatuře a odborných publikací.

Kromě nich v této příloze najdete komentář odborníků ze společnosti SC&C k žebříčkům a seznam všech hodnocených fakult a škol s adresami a webovými stránkami. Žebříček podle přijímacího řízení a uplatnitelnosti Vysoké školy jsme pro vytvoření žebříčku rozřadili do následujících 10 tematických okruhů: 1) lékařské, 2) chemicko-technologické, matematicko-fyzikální a jaderné fyziky, 3) přírodovědecké, 4) zemědělské, 5) právnické, 6) filozofické, sociální a teologické, 7) pedagogické a tělesné výchovy a sportu, 8) ekonomické, 9) technické, 10) umělecké.

Tyto tematické okruhy jsme vytvořili na základě rozdělení fakult do oborů, které je uvedeno v registru vysokých škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Správcem registru je Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV).

Abychom mohli vytvářet pořadí v rámci jednotlivých tematických okruhů, museli jsme v některých případech přistoupit k vytvoření podskupin, např. lékařské jsme rozdělili do skupin zdravotně-sociální, lékařské, farmaceutické.

Někdy bylo velmi problematické zařadit fakultu do tematického okruhu. Jde o případy, kdy má fakulta interdisciplinární zaměření, např. u soukromých VŠ lze studovat studijní programy, které patří do různých tematických okruhů. Ve sporných případech jsme ponechali oborové zařazení dle výše zmíněného registru. Při vytváření pořadí jsme oddělili veřejné VŠ a soukromé VŠ.

Statistická data byla získána ze dvou zdrojů: 1) z ÚIV (Ústav pro informace ve vzdělávání): data o uchazečích a přijatých studentech, kteří se hlásili do bakalářských a magisterských programů pro akademický rok 2008/2009 k 31. 10. 2008. 2) ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty UK v Praze: úspěšnost absolventů na trhu práce pro rok 2006. Z dostupných údajů vznikly čtyři indexy, u kterých jsme sledovali, do jaké míry jsou důležité pro jednotlivé obory. Váhy pro jednotlivé indexy byly stanoveny na základě směrodatných odchylek v daném oboru tak, aby byl jejich součet roven právě jedné.

Index 1 - „živí“ přihlášení / přihlášení (zájem o fakultu). „Živý“ přihlášený = člověk, který se fyzicky dostavil k přijímacímu řízení. Čím více přihlášených studentů se dostaví k přijímacímu řízení, tím větší předpokládáme image fakulty.

Index 2 - přijatí / „živí“ přihlášení (obtížnost vstupních testů, kvalita studentů). Čím méně lidí projde přijímacím testem, tím obtížnější a přísnější očekáváme zkoušky a vyšší úroveň přijatých studentů. Index 3 - počet zapsaných / počet přijatých (konkurenceschopnost oboru). Čím více přijatých lidí se dostaví k zápisu právě tohoto oboru, tím předpokládáme obor prestižnější (pokud se student nezapiše, předpokládáme, že ve velkém množství případů dal přednost jiné fakultě). Index 4 - (ne)úspěšnost absolventů na trhu práce (uplatnitelnost na trhu práce). Míra celkové neúspěšnosti je definována jako podíl celkového počtu nezaměstnaných absolventů k danému okamžiku a celkového počtu absolventů, kteří úspěšně ukončili školu v předchozích dvou kalendářních letech.

Na základě uvedených vlastností vznikl komplexní celkový index, zohledňující váhu každého indexu v rámci daného oboru, tzn. v oboru ekonomie vystupoval index 4 s jinou vahou než v případě práv. Celkový index umožnil pouze seřadit jednotlivé fakulty podle jednoho klíče. Neméně zajímavé je také pořadí škol v rámci jednotlivých indexů.

Podle hodnoty celkového indexu byly fakulty/školy zařazeny do skupin 1-10 (všechny fakulty/školy s celkovým indexem 91-100 byly zařazeny do nejlepší skupiny č. 1, naopak fakulty/školy s celkovým indexem 0-10 patří do skupiny č. 10). Skupina určuje umístění fakulty/školy v rámci žebříčku.

Žebříček podle výzkumu mezi studenty Výzkum realizovala v roce 2008 firma University and School Publishing a financovala společnost SCIO. Uskutečnil se na všech fakultách veřejných vysokých škol (nejsou zahrnuty nové fakulty, které vznikly v roce 2008).

Byl použit kvótní výběr - fakulty byly rozděleny podle počtu studentů v prezenčním studiu do tří velikostních kategorií a v každé kategorii byly stanoveny počty požadovaných dotazníků podle jednotlivých ročníků. V případě, že celkový počet dotazníků získaných na fakultě byl nižší než 30, byla fakulta vyloučena z analýzy.

Výzkum probíhal od dubna do října 2008, celkem bylo osobními rozhovory přímo v prostorách fakult dotázáno 8445 studentů. Pracovali jsme s následujícími proměnnými: 1) deklarace studenta, že by fakultu doporučil ostatním (doporučení), 2) hodnocení pedagogů - souhrnná proměnná, 3) schopnost fakulty rozvíjet odborné schopnosti (rozvoj odborných schopností). V rámci každé uvedené vlastnosti jsme spočítali pro danou fakultu průměrnou hodnotu na stupnici 0 až 100. Každé z uvedených vlastností jsme přisoudili stejnou váhu při konstrukci celkového pořadí, které vychází pouze z těchto studentských odpovědí.

V případě, že se fakulta výzkumu neúčastnila nebo měla méně než 30 validních odpovědí (s výjimkou jedné v oboru stavební / architektura), byla ze zpracování vyloučena. Žebříček podle citací a publikací Počítáme publikace za roky 1998-2007, které jsou v celosvětové databázi publikací - ISI Web of Knowledge. Z této databáze byly staženy všechny záznamy, které měly alespoň jednoho autora s příslušností k české instituci.

Takto bylo staženo více než 34 000 záznamů. Ty byly dále rozděleny na jednotlivé autory. Tedy pokud jedna publikace měla např. tři české autory, pak byla rozdělena na tři záznamy. Takto bylo získáno více než 83 000 záznamů.

Pokračování na straně IV

Dokončení ze strany I

Jednotliví autoři pak byli přiřazováni fakultám. Vyřazeny byly publikace autorů z Akademie věd ČR a jiných nefakultních institucí a dále publikace, které nebylo možné k fakultě zařadit. Přiřazeno k jednotlivým fakultám tak bylo více než 55 000 záznamů. Získali jsme pak tyto proměnné: 1) Počet všech publikací fakulty: počet publikací, které mají alespoň jednoho z autorů z dané fakulty. 2) Počet citací. Každá publikace má uveden počet citací, tedy kolikrát byla citována ostatními autory. Hodnota, která nás zajímá, je poměr počtu citací a počtu publikací - tedy jaká je průměrná kvalita publikací dané fakulty. 3) Počet citací na pracovníka. Index, který určuje průměrný počet citací na jednoho „tvořivého“ pracovníka fakulty. 4) Počet všech „tvořivých“ pracovníků fakulty: Součet všech pedagogických a výzkumných pracovníků dané fakulty.

Celkové hodnocení podle SC&C

Mezi jednotlivými fakultami a školami jsou často malé rozdíly, které nejsou statisticky významné. Proto jsme nevytvářeli prosté celkové pořadí, ale sdružili výsledky do skupin podle počtu procent v celkovém indexu.

To znamená, že všechny fakulty a školy, které dosáhly nejlepšího 91 a 100 procent, patří do skupiny 1 (všechny „jsou na prvním místě“), všechny fakulty a školy, které dosáhly 1 až 10 procent, patří do skupiny 10 (jsou tedy na posledním místě).

celkový index skupina

91-100	1
81-90	2
71-80	3
61-70	4
51-60	5
41-50	6
31-40	7
21-30	8
11-20	9
0-10	10